

Høringsbrev – Forskrift om skoleregler og skoledemokrati for kommunale grunnskoler i Tromsø kommune

Tromsø kommune skal vedta ny forskrift om skoleregler og skoledemokrati, som skal gjelde for kommunale grunnskoler. Det er viktig at elever, foreldre og ansatte blir med på å bestemme innholdet i skolereglene og hvordan skoledemokratiet skal organiseres. Vi ber derfor om innspill på vedlagt forslag til forskrift, og ønsker spesielt innspill/kommentarer på følgende:

1. Er reglene lette å forstå?
 - Hvis nei, hva bør endres?
2. Er det andre regler som bør inntas?
 - Hvis ja, hvorfor?
3. Bør reglene som er inntatt i forslaget endres?
 - Hvis ja, hvorfor?
4. Bør skoledemokratiet organiseres på en annen måte enn foreslått?
 - Hvis ja, hvordan?

Mer om forslaget til forskrift

Tromsø kommune skal sørge for at elevene og foreldrene får være med på å fastsette skoleregler og bestemme hvordan skoledemokratiet skal organiseres, jf. opplæringsloven §§ 10-2, 10-4 og 10-5.

Elevene i Tromsøskolen fikk høsten 2024 mulighet til å gi innspill på; hvorfor skoleregler er nødvendig, hvilke regler som var viktigst, om noen av de gjeldende reglene burde endres, hva elevene tenkte ville motivere flere til å følge skolens regler og om de hadde andre kommentarer til skoleregler.

Elevene fikk videre mulighet til å gi innspill på om de opplevde å bli hørt på skolen, på hvilken måte elevene kan påvirke det som skjer i timene, klassen og på skolen, hvordan vi kan jobbe sammen for å finne gode løsninger til tross for uenighet og om de hadde andre kommentarer til skoledemokratiet.

Foresatte i Tromsøskolene har via FAU fått anledning til å gi innspill på hvordan skoledemokratiet burde organiseres.

På bakgrunn av de innspillene vi har fått har vi utformet forslag til forskrift om skoleregler og skoledemokrati. Forskriften ligger vedlagt.

Mer om opplæringsloven

Det følger av opplæringsloven § 10-7 at:

«Kommunen og fylkeskommunen gir forskrift om organisering av skoledemokratiet og om retter og plikter for elevane, mellom anna om orden og oppførsel (skolereglar).

Kommunen og fylkeskommunen kan i slike skolereglar angi kva tiltak som kan brukast når elevar bryt skolereglane, og korleis slike saker skal behandlast.»

Ifølge forarbeidene til ny opplæringslov er det et krav om at skolereglene skal skrives slik at elevene kan forstå reglene, noe som stiller krav til språket i skolereglene og utformingen ellers. Videre presiseres det i forarbeidene at:

«Dersom det skal vere mogleg for elevane å orientere seg om rettane og pliktene sine, må dei vite om at det finst skolereglar, og reglane må vere lette å forstå. Skolereglar som rettar seg mot yngre elevar, må formast ut enklare enn reglar som rettar seg mot eldre elevar, til dømes elevar i vidaregåande skole»

Overordnet føringer for skoledemokratiet følger av § 10-4:

«Skolen skal sørge for at elevane og foreldre får vere med på å planleggje, gjennomføre og vurdere verksemda til skolen, mellom anna arbeidet med skolemiljøet, kvalitetsutvikling i opplæringa og fastsetjinga av skolereglar. Elevane skal ikkje delta i behandlinga av saker som er omfatta av lovfesta teieplikt.

Skolen skal leggje til rette for at alle elevane skal kunne ytre seg, og oppmuntre dei til å delta i skoledemokratiet. Skolen skal også hjelpe elevane i arbeidet med skoledemokratiet.»

Organiseringen av skoledemokratiet er regulert i opplæringslov § 10-5. Her videreføres kravet om at alle skoler skal ha et elevråd. Ut over krav om elevråd, så åpner bestemmelsen i større grad opp for at kommunen selv kan avgjøre hvilke brukerorgan skolene skal ha sammenlignet med nåværende opplæringslov. Det er i ny lov ikke krav

om samarbeidsutvalg, skoleutvalg eller skolemiljøutvalg. Det kreves likevel at det på skolene skal være organ hvor brukerne er representert.

Skolereglene og organisering av skoledemokrati må videre sees i lys av ny opplæringslov § 10-1 om hensynet til hva som er det beste for eleven, og ny opplæringslov § 10-2 om elevenes rett til medvirkning.

Forslag til forskrift

Vi foreslår at tidligere forskrift om skoleregler og skoledemokrat oppheves. Lenke til forskriften som foreslås opphevet finner du her: [Lenke til forskrift om skoleregler og skoledemokrati, Tromsø kommune](#)

Forskriften erstattes av ny forskrift om skoleregler og skoledemokrati i Tromsøskolen.

Høringsinnspill sendes til postmottak@tromso.kommune.no eller til Tromsø kommune, postboks 6900, 9299 Tromsø. Innspill merkes 25/02665 – Høringsuttalelse forskrift om skoleregler og skoledemokrati, Tromsø kommune.

Høringsfrist 02.05.2025